

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
utca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

**KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK**
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzzem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi
és bányászati zsidóság politikai
napilapja

Cikkeink utánnyomással
forrás megjelölésével szeptember 11 e 8

Kéziratok
megőrzésül

Szerezzen egy új előfizetőt az Uj Keletnek.

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kilizeti előfizetési hátralékát...

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítse kötelességét!

A legújabb rekord

Jorga csinálta és Averescu jegyezte fel az új rekordot. Ezuttal nem maratoni futásról van szó, sem magasugrásról, bár kétségtelen, hogy Jorga a sportnak ebben a két ágában is ércnél maradandóbb dicsőséget aratott. Mert tüneményes gyorsasággal futott a hatalom után és éppen elég ügyesen ugrott fel a miniszterelnöki székbe.

A marsall azonban Jorgáról írott sportkrónikájában nem a magasbalendülésnek és csodálatos eredményeinek könyveli el. Sőt megállapítja, hogy mindez kismiska ahhoz a rekordhoz, amit legújabbán állított az ország tulságosan sokoldalú miniszterelnöke.

Rekordszerű gyorsasággal vesztette el Jorga azt a népszerűséget, amellyel uralomrajutásakor látszólag birt — írja Averescu marsall és erre a mondatra alighanem az egész ország egyhanguan fogja rámondani az igent.

Vagyis e pillanatban Jorga tartja a rekordot a gyors politikai bukásban és a népszerűség még gyorsabb pusztulásában. De vajon miért éppen Averescu jegyezze fel ezt a rekordot? Talán csak nem amiatti örömeiben, hogy Jorga éppen azt a rekordot döntötte meg, amely eddig az ő kizárólagos tulajdona volt? Hiszen Jorga, ha tényleg rekordot csinált, legfeljebb csak lepálta Averescut. De a legelső rekorder a politikai bukásban mégis Averescu volt.

Ama bizonyos 25 lej

A bécsi rádió korántsem szánja szenzációnak. Mégis az. Pedig mindössze a piaci áráról van szó, amit minden délből műsortörlékek eldarál a szpiker. Pusztá véletlen, hogy e sorok írója meghallgatta a mai árákat. Igazán nem mindennapi élmény. Számok, de nem közönséges számok. Megdöbbentő számok, amelyek megadják a kulcsát Európa egész tragédiájának.

Vegyünk csak egy példát: egy kiló bab 28 lej a bécsi vásárcsarnokban. Kolozsváron három lej. Csak 25 lej a különbség a két város között. De ez az a 25 lej, ami miatt a saját zsirjában és az adósságok presében fullad meg a román paraszt és ugyanaz a 25 lej, ami miatt munkanélküliségekben pusztul éhen a bécsi munkás.

Es egy kiló hus 140 lej, egy kiló kenyér pedig 18 lej. . . így lehetne felsorolni a bécsi piac árait a végtelenségig, jelölve annak, hogy a világ önmagát itéli pusztulásra, hóhérajának pedig saját tehetetlenségét és önzését választotta.

Mi történe, ha a valódi és paragrafus-sorompók egyszerre a levegőbe emelkednek és a román buza, a bab, a hus és minden egyéb vagonszámra ömlene keresztül a határokon. A bécsi munkás jólakna. Romániába ömlene az arany, ami szép sorjában visszavándorolna ipari cikkekért és fokról-fokra leépítene az ipari munkanélküliséget.

A bab alighanem nyolc lej lenne itt is — ott is. Itt nem rothadna meg a raktárakban és ott nem halnának éhen az

Jorga jólérzi magát a miniszterelnöki székben és nem akar repülni...

Mégis összehívják a gazdasági koronatanácsot. Averescu marsall szerint Jorga rekordot állított fel a népszerűtlenség elérésében

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). A fővárosi lapok mai számukban a szokásos politikai hírek helyén tudósítást közölnek a bukaresti aviatikai kiállításról, amelyet tegnap nyitott meg Károly király a kormány tagjai jelenlétében. Az uralkodó egy adott pillanatban megállott egyik új típusu imponáns külsejű repülőgéppel előtt és a miniszterelnökhöz fordult:

— Mondja, Jorga ur, repült már maga valaha?

Jorga, meg kell adni, nagyon „schlagfertig” módon válaszolt:

— Nem, felség. Sokan szeretnék, hogy repüljek, én azonban nagyon jól érzem magam azon a helyen, ahol vagyok. . .

Az uralkodó elmosolyodott, a jelenlevők szerint azonban ebből a mosolyból nem lehetett megállapítani, hogy vajjon a király szeretné-e Jorgát repülni látni. Ugyanek az e kiállítás történet. Egy másik pavillon meglátogatása alkalmával egy újságíró figyelmzett Jorgát, hogy kibomlott a cipőfüzője.

— Nem szeretnék jelen lenni egy miniszterelnök bukásánál, — mondotta az újságíró. Figyelmeztetem, hogy a cipőfüzője ki van bomolva.

Jorga udvariasan válaszolt.

— Köszönöm. Remélem azonban, ez volna az egyetlen lehetőség anélkül, hogy az én bukásomat idézze elő.

Mégis Távozik Jorga?

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. Politikai körökben még mindig tartja magát az a verzió, hogy Jorga a közeli napokban el fog távozni a kormány éléről. Nem tudják azonban, hogy milyen körülmények között fog Jorga távozása és a kabinet átalakítása végbemenni. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a kormánypárti parlamentek legnagyobb része támogatni fogja Argetoianut. Az erdélyi képviselők például kivétel nélkül Argetoianu mögött sorakoznak föl. Metes belügyi alminiszter Jorga személyes barátja hű marad a jelenlegi miniszterelnökhöz és ennek következtében minden valószínűség szerint kénytelen lesz lemondani.

emberek.

De mi lenne azokból, akik éppen ebből a 25 lejből élnek? A paragrafusokból, a sovinizmusból és a gazdasági protekció ezerféle fajtájából?

A dobravert csecsemő

A holnap történetírója számára semmi sem fogja oly masszív erővel karakterizálni a kort, amelyben élünk, az embernek az egzisztenciáért folytatott apokaliptikus harcát, mint a bratuleni eset.

Bizonyára olvasták mindnyájan, bizonyára önkönnök is végigfutott a borzongás a hátukon és arcukba szökött a vér. Az embernek, mint adófizető polgárnak, a mindenható államhatalommal szembeni harcáról, küzdelméről és bukásáról van szó a bratuleni esetben.

Egy energikus adóbeszedő körülnéz a parasztházban, amely csupaszon maradt a sok adósságtól és tartozástól. S miután egyebet nem talál, lefoglalja a paraszt tizhónapos csecsemőjét és magával viszi. Az anya addig nem táplálhatja csecsemőjét, nem szoríthatja magához gyer-

A legújabb rekord

Averescu marsall cikket irt az Indreptarea tegnapi számában „Rekord” címmel. A cikk szerint a kormány a rekordszerű gyorsasággal vesztette el azt a népszerűséget, amellyel uralomra jutásakor látszólag birt és a helyzet rohamos sulyosodása folytán ismét új megoldásra van szükség az ország kormányzását illetően. Averescu újból ellenzi a koncentrációs kormány gondolatát, de hangsúlyozza, hogy a sorra kerülő események folyamán rá és pártjára mindig számítani lehet és kell.

Argetoianu a királynál

Argetoianu mai királyi kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak és azt hiszik, hogy ez alkalommal tisztázódni fog a politikai helyzet és ezzel együtt a kormány helyzete is. A gazdasági koronatanácsot valószínűleg a jövő hét szombatján szeptember 19-én Szinájában fogják megtartani. Addig részletesen megállapítják a tanácskozás programját.

A liberális párt kommunikét tett közzé, amely szerint Duca, a párt elnöke, a fővárosba érkezve, meglepetéssel hallotta azokat a nyilatkozatokat, amelyeket egyes lapok neki tulajdonítanak és úgy tüntetik fel, mintha politikai barátainak tette volna a szóbanforgó kijelentéseket. A liberális párt a napirenden levő sulyos problémákra vonatkozólag rövidesen nyilvánosságra fogja hozni álláspontját.

Munkában a liberálisok

Duca ma délelőtt tanácskozott a liberális pártnak a fővárosban tartózkodó vezetőivel. A pártvezér a hét folyamán az erdélyi és bánáti politikai turné előkészítésén dolgozik, mert a még a hónapban be akarja járni azt az országrészt, Körutjának végén Kolozsváron értekezletet fog tartani.

Manoilescu, a Banca Nationala kormányzója, ma este Párizsba utazik. Manoilescu a francia fővárosban tárgyalásokat fog folytatni a Banque de France kormányzójával és a francia pénzügyi és gazdasági élet többi vezetőjével és puhatolódni fog egy esetleges kölcsön irányában is. Utjának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

mevét, amíg az adótarozás ki nem lesz fizetve. A krónika arról nem szól, hogy a kis siró jószág fel van-e véve zálogtárgyként a végrehajtási jegyzőkönyvbe. Arról sem tudunk, hogy vajjon dobraverik-e az ártatlan csecsemőt, ha a bűnös apa történetesen nem fizetné ki tartozását a megszabott időn belül.

De megtörténhetik. Mert nemszabad elfelejteni, hogy a pénzügyminiszterek teljesen kimerültek az adóbehajtás, az adóinkvizíció újabb eszközeinek feltalálásával. Az állami inkasszót a művészi tökély oly magas fokára emelték már, hogy nincs tovább. Valami új ötletre volt szükség, hogy ismét lehessen egyet csavarni az adóprésen.

— Heureka! — kiáltott fel a bratuleni adóbehajtó. Megtalálta ezt a csodaszert. Szülők fizessék ki sürgősen adótarozásaitokat, ha meg akarjátok tartani gyermekeitek! Mert ha nem, ugy nemsokára felhangzik majd a végrehajtó hangja a piacokon:

— Tizhónapos, egészséges fiugyernek! Éjjel sem sir! Száz lej az ára! Ki ad többet érte!

VILÁG TÜKRE

Grandi, a béke nagyal

A kies Spezia városában alig két héttel ezelőtt kétezer olasz repülőgéppel tartott harcászati gyakorlatokat. Vaktöltésű bombákkal rémitették agyon a kis olasz városka lakosságát s a hadgyakorlat végén a légiflotta parancsnoka elégtelenül jelentette ki, hogy Spezia a földdel tétetett egyenlővé. Persze, egyelőre csak jelképesen. Másnap Mussolini hatalmas beszédben dicsőítette az olasz légi flotta minden akadályt elsőprő erejét és harcias „szellemét”.

Két hét sem telt el azóta s a tegnapi népszövetségi ülés plénuma előtt Grandi olasz külügyminiszter a világháboru utáni korszak legtüzétebb békebeszédét mondotta el. E beszéd keretében nem ígért kevesebbet, mint azt, hogy Olaszország minden garancia nélkül kész végrehajtani a leszerelést, ha erre a többi államok is hajlandóknak mutatkoznak.

Lord Robert Cecil is megállapította erről a beszédről, hogy nagylelkű és bátor volt. Es ha az ember elfeledkezne arról, hogy két héttel ezelőtt Speziában a Duce egészen más hurokat pengett, tényleg joggal hajthatnák meg a feltétlen hódolat zászlaját a hajdani orosz-lámból galambbá változott fasizmus előtt. A speziai hadgyakorlat azonban bizonyos rezerváltságot kényszerít mindazokra, akik le tudják mérni a szavak belső és külső értékét.

A fasizmus ujsütetű békeszeretete mögött nem tiszta szándékok, hanem kényszerítő körülmények húzódnak meg. Az olasz politika „amióta közvetlen beavatkozással nem tudta sem megtörni, sem megfélemlíteni Franciaországot: külpolitikájában Anglia és Amerika felé kereste meg az orientáció lehetőségét. Henderson római látogatása volt a bevezetője ennek az új orientációnak, amely, minden ellenkező állítás ellenére is, egy új antant körvonalait rajzolja ki. Ez az új antant a francia hegemonia ellen irányul és közvetlen célja a francia katonai tulsuly megtörése a kontinensen. Hogy Olaszország szívesen csatlakozik ehhez a rejtett antanthoz: természetes és magától értetődő. Ha Angliának, Amerikának, Németországnak és Olaszországnak együttesen sikerülne a francia militarizmusra — a komoly leszerelés megvalósítása esetén — csapást mérnie, ugy ez közvetlenül jelentené azokat a főleg morális természetű előnyöket a fasizmus számára, melyekre belső nehézségei és elerőtlenedése folytán már régen szüksége van. Franciaország had erejének csökkentése felérne egy kisebb győzelemmel Olaszország számára, ama illúziók megerősítésére szolgálna, melyeket a fasizmus tömegei már régen elvesztettek. Virágzása első idejében a fasizmus komolyan gondolt arra, hogy katonai hatalmának végtelenségig való fokozásával fogja majd hódító törekvéseit kielégíteni. Az olasz hadiköltészetes egyik évről a másikra lázasan szökött fel a magasba s a fasiszta sajtó hangos fenyegetéseket harsogott a világ négy tájéka felé. Mindenütt, ahol a békeszerződések revíziójáról szó esett, a fasiszta Olaszország mint nemes patrónus jelent meg a színen és fütötte hevesre a legyőzött kisállamok revánsálmait. Ekkor jött létre a magyar-olasz, majd bolgár-olasz barátkozás; ekkor vette meg lábát az olasz diplomácia Albániában.

„Nekem nincs már mit nyilatkoznom“ — mondja Sever Bocu, aki beleöszült az ellene folyó kampányba

A taranisták felajánlották a párt elnökségét Titulescunak — az erdélyiek ragaszkodnak Maniu Gyulához

Huszonnégy óráig tanácskozott az erdélyi elnöki tanács Vaida Sándor lakásán. A nemzeti parasztpárt népgyűléseket hív egybe Erdély és Bánát centrumaiba, hogy tiltakozzék a csatolt területek üldözése ellen

Cluj-Kolozsvár, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szerdán délután kezdődtek el a tanácskozások Vaida Sándor Hunyadi téri lakásán. Este félkilenc órakor még mindig együtt volt a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánáti tagozatának elnöki tanácsa. Csütörtökön reggel kilenc órakor ismét együtt lehetett találni Vaida Sándor lakásán az elnöki tanácsot, hogy végül délután félhárom órakor kivörösödve és meggyuzott arccal hagyják el a résztvevők Vaida Sándor telefűstölt dolgozószobáját.

Párnázott ajtók mögött

„Szokás szerint a tanácskozások párnázott ajtók mögött zajlottak le s a résztvevők igyekeztek minél mélyebb és minél titokzatosabb némaságba burkolózni. A nemzeti parasztpárt egykor nagyon is beosztásos vezetői a két és fél éves kormányzás alatt ugyiltszik, tulságosan beleideggyöztek a kormányférfiak hallgató felelőséget teljes pozícióba, amelynek merevségéből sehogy sem akarnak felengedni. Miután azonban a Vaidánál tartott megbeszélésen többen is voltak, egy és más mégis beszélt a Hunyadi téri voltminisztertanács vitáiból. A megbeszélések fókuszában a nemzeti parasztpárt elnökségének kérdése állott. Ekörül viharoztak a keletiek s erről esett a legtöbb szó az értekezleten, amelynek összehívása is mindezekelőtt emiatt történt.

A nemzeti parasztpártnak két hónap óta nincs tényleges vezetője. Maniu a háttérben már pusztán személyi autoritásánál fogva mozgatja a szálakat. Maniu azonban nem Badacsonyban, hol pedig Szovátánban, a nemzeti parasztpártot viszont Buzarestből, a politikai, gazdasági és pénzügyi élet centrumából kell irányítani. A szinajai audiencia után sokan azt hittek, hogy megszűntek azok az okok, amelyek Maniut lemondásra készítették. Ez a feltevés alaptalannak bizonyult. Maniu belátható időn belül nem tér vissza a nemzeti parasztpárt élére. Ez a hatalmas szervezet pedig a mai kritikák időkben sem maradhat vezér nélkül.

Titulescu hajlandó vállalni a nemzeti parasztpárt elnöki székét

Titulescu neve tolt az előtérbe. A román követ szívesen kapcsolódna bele a belpolitikai életbe s a nemzeti parasztpárt megfelelő keret volna az ő belpolitikai tevékenysége számára. A párt vezetési szánva nem is idegenkedett ettől a gondolatától. Genfi táviratok számolnak róla arról, hogy Madgearu és Junian hozzászólásokat folytattak a népszerű Titulescunak, akit másodsorú választott elnökévé a Népszövetség tanácsa. Az erdélyiek azonban sehogy sem akarnak belenyugodni Maniu elvesztésének gondolatába. Azt akarják, hogy Maniu helybe betöltetlenül maradjon s a párt vezetését verve át egy direktórium. Ez az éle a tanácskozásokról kiadott kommuniké, amely ismételtelen meleg felhívásban kéri a volt pártvezért, hogy vegye át a nemzeti parasztpárt irányítását.

Bocu Sever beleöszült az ellene indított kampányba

A tanácskozáson ma részt vettek az összes volt miniszterek és a Consiliul Dirigent volt reszortfőnökei. Ott volt közöttük Bocu Sever is, aki valósággal beleöszött az ellene hónapok óta a legnagyobb keménytelenséggel folytatott kampányba. Az egykori bánáti prokonzul nagyon lefáradt látszik. Az ő ügyéről is esett néhány szó.

Ugyvédi határidő napló 1932 Lepage-nál Kvár

NYOMBAN rendelve 400 lei, később 480 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

hány szó a tanácskozáson. Vlad Aurel Szászvárosban megjelenő lapjában felhívta a nemzeti parasztpárt vezetőségét, hogy alkalmazzon erkölcsi szankciókat Bocu Sever ellen. A kolosvári tanácskozáson állítólag kizárási indítvány is hangzott el, míg Bocu Sever ártatlanságát hangsúlyozta. Határozatot nem hoztak ebben a kérdésben, amelyben az igazságszolgáltatás fogja a végső szót kimondani.

Energikus akció a kormány ellen

Abban valamennyien megegyeztek a jelenlevők, hogy a Jorga-Argetoianu kormány kétségbeesetten vergődik a gazdasági, pénzügyi és szociális problémák akadályai között. Az a vélemény alakult ki, hogy a centralisztikus és Erdéllyel különösen mostohán bánó kormánnyal szemben energikus akciókat kell indítani. Három bizottságot választottak, amelyeknek feladata a propaganda megszervezése és irányítása a pártprogram egyes pontjainak revízió alá vétele és végül az aktuális és pénzügyi problémák tanulmányozása lesz. Az ősz beköszöntével Erdély és a Bánát

centrumaiban népgyűléseket fog tartani a nemzeti parasztpárt.

A tanácskozásokról kiadott hivatalos kommuniké mindenekelőtt is megállapítja, hogy a kormány teljesen képtelennek mutatkozott már az első pillanattól kezdve a napirenden levő állami problémák megoldására, igen súlyos elkeseredést váltva ki a tömegekből és ugyanakkor a tekintélynek és a bizalomnak fenyegető veszélyt idézte elő. Vádolja a kommuniké a kormányt, hogy megszüntette az autonóm intézményeket, üldözi az erdélyi és bánáti elemeket, az igazságszolgáltatást politikai boszu eszközévé alacsonyítja le, a parasztság érdekeit háttérbe szorítja a nagy bukaresti bankok érdekeivel szemben. Ugyanez a helyzet — mondja a kommuniké — mint 1928 előtt, amely Gyulafehérvárhoz vezetett a tömegeket. A csatolt területeket üldözik és megalázzák, eme odíozos magatartás pedig regionalista érzelmeket kavart fel a néptömegekben. Eppen ezért a kommuniké széles decentralizálást, valamint a parasztság sörzög fellegítését követeli, a mezőgazdasági tartó-

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET, az erdélyi zs' dóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

ILZESSE pontosan előfizetését!

zások rendezése révén. A kommuniké megállapítja, hogy a jelenlegi kormány nem követte a tradicionális román külpolitika utjait és ezért bizalmatlanságot váltott ki a szövetségesekből. Végül Maniuhoz fordul a kommuniké, azzal a tiszteletteljes kérelemmel, hogy térjen vissza a párt élére, mert „az országnak nincs meg a nyugalom- és biztonság érzete, ha sorsa nem a Maniu kezébe van letéve“.

„Nekem nincs már mit nyilatkoznom“

Vajda Sándor, Dan Sever, Ghita Crisan és Tilea holnap Szovátára utaznak, hogy tájékoztassák Maniut a tanácskozás eredményéről. Pop-Csicsó István, Vlad Aurel és a többiek még a mai nap folyamán elutaztak. A tanácskozások után a Patria szerkesztőségében találkozottunk össze Bocu Severrel, Megkérdeztük tőle, van-e valami megjegyezni valója azokhoz a vádakkhoz, amelyeket ellene az igazságszolgáltatási hatóságok emelnek? A Bánát volt minisztere komoran maga elé néz, majd rezignált gesztus kíséretében válaszolja:

— Nekem nincs már mit nyilatkoznom... (k. r.)

Szeptember végén felosztják az angol alsóházat

Munkanélküliek zavarták meg a bristoli szakszervezeti kongresszust. Az angol minisztertanács jóváhagyta az új költségvetést

London, szeptember 10. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a szanálási törvényjavaslatok elintézése legfeljebb három héten belül megtörténik s szeptember végén az alsóházat felosztják.

Az új választások kiírása közvetlenül utána, október végére várható.

Vannak olyan politikai vélemények is, hogy a választások tulgyors kiírása esetleg nem lenne célravezető. A választások eredménye meglepetéseket hozhat s a közbeeső időszak bizonytalansága veszélyeztetheti a szanálási javaslatok hatásait és kérelmetelheti a külföld bizalmának teljes mértékű visszatérését az angol font iránt. Ugyancsak politikai körökben állapítják meg, hogy már október végére, akár ké-

sőbbi időpontra tűzik ki a választásokat, a nemzeti kormány megalakulása folytán a konzervatívok esélyei rosszabbodtak s javultak a munkáspártéi. A munkáspárt így az ellenzék hálás pozíciójából indul majd a harcba, míg a konzervatívok népszerűségét megtépázza a sokak előtt népszerűtlen szanálási elvégzése.

Egyébként a konzervatív párt álláspontja szerint az angol külkereskedelmi mérleg deficitjének eltüntetésére csak egyetlen mód kínálkozik s ez a védővamos rendszer bevezetése.

London, szeptember 10. A Bristolban ülésező szakszervezeti kongresszus mai ülését munkanélküliek csoportjának behatolási szándéka megzavarta. Távoli vidé-

kekről munkanélküliek érkeztek Bristolba s a kongresszusi épület előtt felvonultak. Amikor a kongresszus vezetősége azt a kérésüket, hogy megbizottait utján kivánságaikat előadhassák, elutasította, mintegy százötven munkanélküli megkísérelte, hogy erőszakkal a terembe jusson. A teremőrök betörlésüket megakadályozták s a közben lefolyt heves közelharcban többen megsebesültek. Végül is karhatalom lépett közbe s szétszórtatta a rendezőket.

London, szeptember 10. Az angol minisztertanács mai ülésén újra áttanulmányozták s jóváhagyták az új költségvetést, amelyet Snowden expozé kíséretében csütörtökön este terjeszt az alsóház elé.

A nyílt uccán borotvával vágta fel a torkát Pop István nagyváradi munkanélküli

Egy éhező ember korbórlásai Nagyváradról Brassóba és Brassóból Kolozsvárra a mindennapi kenyérért. Egy frissen köszörlt borotva...

Cluj-Kolozsvár, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Csütörtökön, a déli órákban a heti piac forgalmával is megnövekedett sokaság lepté el az uccát, amikor a Wesselényi Miklós uca és a Kornis uca sarkán borzalmas öngyilkossági kísérlet történt. Egy kopottas ruhájú férfi megállt a Farkas-féle cipőüzlet kirakata előtt, majd zsebéből borotvát vett elő és egyetlen vágással felmetasztette torkát. Az öngyilkos borzalmas látványt nyújtott, amint hörögve a Renner palota falához támaszkodott, miközben sugárban ömlött torkából a vér. Óriási embertömeg verődött össze a tett színhelyén és az emberek elszörnyedve látták, hogy mint vesztette el pillanatról-pillanatra az öngyilkos lába alól a talajt és hull le hörögve a járdára, melyen rögtön hatalmas vértócsa képződött.

Első segély...

A helyszínen rövidesen megjelent Pulca Viktor rendőrkomiszár és az időközben értesített mentők. Dr. Krednik Tamás mentőorvos a helyszínen bekötözte a szeren-

csetlen embert, de közben elsősegélyt kellett nyújtania a helyszínen összeverődött tömeg egy-egy tagjának is, mert egyik asszony a borzalmas látványtól elájult, többen pedig rosszul lettek.

Városról-városra

A mentőkocsit az öngyilkost a sebészeti klinikára szállította, ahol a zsebében lévő iratokból személyazonosságát is megállapították. Egy nélküző és évek megpróbáltatásain keresztül ment ember tragédiáját olvastuk ki ezekből az iratokból. Pop Stefan 40 éves asztalosmunkás Nagyváradon élt családjával együtt, de másfél év óta van munka nélkül. Szörnyű nyomorában elhatározta, hogy Erdély különböző városaiban próbál szerencsét. Nagyváradról Brassóba utazott, ahol néhány hétig szintén munka nélkül korbórlt, majd Kolozsvárra jött, ahol házról-házra járt munkaalkalmat keresni.

Nem kell nagy fantázia hozzá elképzelni, hogy milyen szerencsével járt Pop álláskeresése. Végül Pop, aki, amióta Erdély városait járja, többet éhezett, mint

evett, öngyilkosságra szánta el magát. Egyetlen értékét, a borotvát használta fel öngyilkosságának elkövetésére.

Az öngyilkost megmentik az életnek

A szerencsétlen embert a klinikán azonnal megoperálták és bár hatalmas vérvesztéséget szenvedett, remélik, hogy megmarad az életnek. Pop már visszanyerte eszméletét, de kihallgatása még napok lesz lehetetlen a torkán tátogó hatalmas seb miatt.

A borotvát, mielőtt végzetes tettét elkövette volna, közönséges kövön köszörlte ki Pop. Látszik a viharvert borotván, melyen a köszörlés következtében nagy csorbák mutatkoznak... A szerencsétlenségről a rendőrség értesítette Pop Nagyváradon lakó családját.

A proféta gyermek

Edmond Fleg megrázó szld regénye
Ara 180 lej és portó
KAPHATO AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYABAN

„Ha a nemzetközi tőke nem fog rendelkezésre állani: a krízis fokozódni fog“

Lord Cecil bejelentette, hogy Anglia nem megy bele a leszerelési konferencia elhalasztásába

Az amerikai kormány minimális követelést állított fel a leszerelés kérdésében. Nem áll közvetlen küszöbön az osztrák kölcsön megkötése

Genf, szeptember 10. A népszövetségi közgyűlés mai ülésén az évi jelentés vitájában Lord Robert Cecil, Anglia fődelegátusa szólalt fel. Hangoztatta, hogy a Népszövetség főfeladata a nemzetközi bizalmatlanság atmoszférájának eloszlatása. Bizalmi válság és akut pénzügyi válság mérgezik a légkört s ha nem tudnak az államok expedienst találni arra, hogy a nemzetközi tőke rendelkezésre is álljon, ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, fokozódni fog a krízis és a fizetéseketelenségek egész sora fog elkövetkezni. Az angol fődelegátus rámutatott arra, hogy

a leszerelés célravezető útja a kölcsönös bizalom visszatérésének.

Anglia részéről bejelentette, hogy nem fognak belemenni a leszerelési világkonferencia elhalasztásába. Reméli, hogy a februári világkonferencia eredményes lesz s a fegyverkezések lényeges és végleges csökkentésével fog véget érni.

Foglalkozott ezután Grandi indítványával, s méltatta példás leszerelési álláspontját. Végül

cáfolta azt a híresztelést, mintha Angliának érdekében állana a franciá-német közlekedést meghíúsítani

Ez Angliának nem érdeke és ilyesmit nem óhajt. A politikai nyugtalanságok meggyőződése szerint Európában 75 százalékkal csökkenének, ha létre jöhetne a német-francia békés szomszédosság és együttműködés. Mindemellett Lord Robert Cecil megállapítja, hogy a háborus veszélyek jelét sehol sem látja. Ezzel kapcsolatosan több new-yorki lap azt az értesülést közli, hogy az amerikai kormány leszerelési követeléseinek minimuma a jövő évi februári genfi leszerelési világkonferencián a következő lesz: Az államoknak kötelezettséget kell vállalniuk arra,

hogy 1932-től számítva a következő öt évben, évenként ötszázalékkal csökkentik hadi kiadásukat úgyhogy 1937-ben a leszerelés 25 százalékos legyen a jelenlegi állapotokhoz viszonyítva.

Washingtoni hivatalos helyen most hangsúlyozzák ugyan, hogy a háborus adósságok és a leszerelés közötti junktim nincsen, politikai körökben mégis úgy hiszik, hogy az idő múlásával az amerikai kormány engedni fog merevségéből s a két problémát egybekapcsolni engedi.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, C.M. REG. FERD 7 SZ.

Fióktintézetek: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fióktintézet

Saját tőkél 60 millió lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

Genf, szeptember 10. A népszövetségi közgyűlés ülésén az évi jelentés általános vitájában Joshihara japán delegátus bejelentette, hogy kormánya energikusan támogatni kívánja a komoly leszerelési törekvéseket.

Titulescu a barátsági és döntőbíráskodási szerződések hasznosságát méltatta.

s bejelentette, hogy Románia közelebből ilyen szerződések kötésére irányuló tárgyalásokat indít meg. Ma egyébként a főbizottságok csaknem egész napon át tárgyalták az eléjük került jelentéseket. Egyidejűleg a Népszövetség pénzügyi bizottságában tegnap Bruyns holland bankár az osztrák jegybank mellé rendelt külföldi tanácsadó és Juch volt osztrák pénzügyminiszter ismertették Ausztria pénzügyi helyzetét. Ezzel kapcsolatban a Havas távirati iroda cáfolja azokat a híreket, melyek szerint Flandin francia pénzügyminiszter Genfben kötelezettséget vállalt volna még a szeptemberi ülésnek folyamán kibocsátandó új osztrák népszövetségi kölcsönben való részesedésre. Valótlan tehát az a hír, hogy az új osztrák kölcsön közvetlen küszöbön állana.

Az amerikai Agro-Joint az oroszországi zsidó deklaszáltak ezreit juttatja kenyérhez és foglalkozáshoz

A Krimben nagy gyárakat, oroszország egyéb helyein műhelyeket állítottak fel a zsidóknak

Berlin, szeptember 10. Moszkvából érkező jelentések szerint az Agro-Joint amerikai zsidó társulat, amely fennállásának első éveiben főleg az oroszországi zsidó tömegek mezőgazdasági kolonizációjával törődött, az utóbbi években a széles orosz zsidó tömegeket az ipari pályák felé irányította. Az Agro-Joint számos termelőszövetkezetet majdnem egészben, vagy pedig részben látott el gépekkel, szerszámokkal és sok esetben nyerstermékekkel.

Az elmúlt esztendőben az Agro-Joint a háziiparral foglalkozó szövetkezeteket Ukrajna 68 városában és községében, továbbá 22 moszkvai zsidó műhelyt összesen 900 ezer rubellel támogatott. Az Agro-Joint a háziiparral foglalkozóknak százeit

támogatja és ilyen módon a zsidó munkások ezreinek juttat foglalkozást és kenyeret...

Az Agro-Joint a Krimben levő Jewpatoriában a krimi kormány által ajándékozott épületben, amely azelőtt börtön volt, egy nagy trikotázs gyárat rendezett be, amelyben hatszáznál több zsidó munkás dolgozik. A gépek felszereléséről és a munkások kiképzéséről külföldi specialisták által az Agro-Joint gondoskodott. A krimi iparszövetkezetek központja kötelezte magát arra, hogy a gyárat állandóan ellátja nyersanyaggal. Szerződésben állapították meg, hogy Krimben csakis zsidó munkásokat lehet foglalkoztatni.

Felfegyverzett rablóbanda halálos tüzharcra a csendőrséggel

A rablók megostromoltak egy házat Galac mellett. Golyózápor a csendőrökre. Többen súlyosan megsebesültek. A banda vezérét és több tagját elfogta a csendőrség

Galac, szeptember 10. Minden vakmerőséget felülmúló véres rablótámadás színhelye volt ma a kora reggeli órákban a Galactól pár kilométernyire fekvő Odaia Manolachi község. A hajnali órákban ugyanis egy több tagból álló, teljesen felfegyverzett rablóbanda megtámadta a község egyik legmódosabb gazdálkodójának, Patriche Andrásnak házat és a még idejében elbárrikázott házat valóságos ostrom alá fogták, úgy, hogy a gyorsan a helyszínére siető csendőrségnek csak nagy nehézségek árán sikerült a vakmerő bandának egy részét ártalmatlanná tenni, míg a rablóbanda másik része megszökött.

Néhány nappal ezelőtt ugyanis a csendőrségnek tudomására jutott, hogy Baciú Sava és Baciú István, Vadu-Racu községbeli parasztok, Latcu Demeter galaci paraszttal együtt azt ajánlották Chirigiu Ilés és Tudor Constantin galaci ismerőseinek, hogy támadják meg Patriche András

gazdálkodó házat, akinek állítólag nagyobb összegű készpénz van a lakásán elrejtve. A két ismerős látszólag belement az „üzletbe”, azonban pár órával később a tervbevetett rablótámadásról értesítették a község csendőrségét, amely hat napon keresztül permanenciában volt, várva a rablóbandát.

Ma aztán a hajnali órákban több felfegyverzett rabló lopódzott az illető gazdálkodó házához és miután nem sikerült a házba behatolniuk, valóságos ostrom alá vették azt. Az esetről azonnal értesült a csendőrség is, ahonnan több csendőr ment ki a helyszínére. A mindenre elszánt rablók azonban nem voltak hajlandók megadni magukat, és a csendőröket sűrű golyózáporral fogadták. Csakhamar tüzharc fejlődött ki a csendőrök és a rablók között, akik nemcsak fegyverekkel, hanem fejszékkel is fel voltak szerelve. Végül is a küzdelem a csendőrök győzelmével vég-

Autobusz menetrend Csucsá-Bucium-Zilah között

INDUL:		ÉRKEZIK:	
Csucsáról reggel	6.10 perckor	Buciumba	7.05 perckor
Buciumból reggel	7.10 perckor	Zilahra	8.10 perckor
Zilahról délután	1.15 perckor	Buciumba	2.15 perckor
Buciumból délután	2.10 perckor	Csucsára	3.15 perckor

Csucsán bevárja az összes hajnali vonatokat: Legjobb csatlakozás Zilahról Somleára. Csatlakozás Csucsán a dél-utáni vonatokhoz Cluj felé 3.35. Oradea felé 4.59-kor.

zódott, akiknek sikerült a banda egyrészt elfogni. A tüzharc során Tudor Constantin, aki az esetet a csendőrség tudomására hozta és aki a csendőrökkel ment a helyszínére, több golyótól találva, súlyosan megsebesült. A banditák közül ketten, míg a csendőrök közül ugyancsak ketten súlyos sérüléseket szenvedtek. A banda tagjai közül négyet még a helyszínen sikerült ártalmatlanná tenni, míg a banda vezérét, Baciú Istvánt, aki közben megszökött, még a délelőtti folyamán elfogta a csendőrség. A vakmerő rablótámadás a községben rendkívül nagy izgalmat keltett.

Nagy emberek szeszélyei

A nagytehetségű emberek nemcsak szellemi képességeikkel ütnek el a nagy átlagtól, de igen gyakran van lényükben valami szokatlan, ami külsőségekben is megnyilvánul és minden más embertől megkülönbözteti őket. Az is lehet, hogy ez a megállapítás igazságtalan. Talán minden emberben vannak kisebb-nagyobb mértékben külön vonások, de jelentéktelen emberről azokat senki, vagy csak legszűkebb környezete veszi észre, a nagy emberről pedig, akinek élete sokkal jobban érdekli a nagyközönséget, fejlegyzi a krónika ezeket a jellegzetességeket. Hiszen mennyi (részben kitalált) történet közismert arról, hogy például egyes művészek csak bizonyos különleges körülmények között képesek alkotó munkát végezni.

Allítólag Anglia a leggazdagabb híres külföldiekben. Nagyon érdekes feljegyzést találunk dr. Samuel Johnsonról, a 18. század nevezetes műbírájáról. Johnson írásai még ma is nagyon érdekes olvasmányok és a mostani nemzedék bátran elfelejtheti, hogy ezt a férfit kortársai nem szerették, még pedig azért nem, mert kiméletlenül goromba volt és elhanyagoltan, sőt piszkos ruhában járt. Legfeltűnőbb szokása volt, hogy valahányszor a londoni Fleet Streeten végighaladt, akármelyik irányban, gondosan számolni kezdte a lámpaoszlopokat. Ha közben eggyel tévedett, vagy a megszokott végeredmény nem egyezett, újra visszament és előről kezdte az olvasást.

Oscar Wilde már Oxfordban zöld bársonydrágáival vivott ki magát hírnevet, később pedig valóságos divatot teremtett azzal, hogy óriási napraforgókat hordott a gomblyukában.

Liverpoolban él egy ismert öregúr (mert él, kiméletlenség volna nevét elárulni), aki soha, de soha nem utazik anélkül, hogy egy 500 fontos bankót ne tegyen a zsebébe. Utközben csekkel fizet vagy kisebb bankjegyekkel. Ezt a pénzt csak tartaléknak tekint, senki sem tudja, milyen esetre, de nem nyúl hozzá. Vagy talán talizmánt lát benne? Ötszáz font egy darabban valóban megnyugtató talizmán lehet.

Disraeli, a nagy angol-zsidó államférfi fiatal korában az alsóházban ríkitóan tarka mellényeivel keltett közfelfűtést. Egészen különös szokása volt, hogy két ágynak aludt. Ha az egyikben felébredt, a gyűrött párnák között nem jól érezte magát és azonnal átsétált a másik ágynak, ahol folytatta pihenőjét. Ez a szokása annyira megrögzötté vált, hogy Victoria királynő is számot vetett vele. Valahányszor vendégül látta a windsori kastélyban, mindig gondoskodott róla, hogy a vendéglakostály hálószobájában két megvetett ág álljon egymás mellett.

Pályázati hirdetés

A nagyiklodi Talmud Thora im Derech Erecz Egyesület iparos jesivában több hely megüresedvén, növendékek felvételére pályázatot írunk ki.

Felvételüket kérhetik 14-16 éves ifjak, akik vallásos nevelésben részesültek s vallásos szülők gyermekei, továbbá az asztalosipari pályára alkalmasak.

A felvételi kéresekhez csatolandók:
1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Orvosi binzonyítvány arról, hogy az illető egészséges, az ipari pályára alkalmas.

3. Bizonnyítvány iskolai végzettségről.
A helyek ingyenesek lévén, felvételnél elsősorban árva gyermekek jönnek tekintetben, vagy pedig szegényebborsu szülők gyermekei. Utóbbi esetben csatolandó szegénységi bizonnyítvány, melyet az illetékes hitközség állít ki.

A felvételi kérvényeket legkésőbb szeptember 24-ig kell benyújtani alábbi címre, a helyek elfoglalására viszont október 6-án kerül sor.

Pályázati cím: Iparos Jesiva, Iclodulmare, Jud. Someș, vagy Erdélyi Zsidó Árvagondozó Cluj, Str. Paris 36.

Talmud Thora im Derech Erecz Egyesület Elnöksége

A törvénylenül

A rendőrség hamcsapatot

Sighet-Máram 10. (Az Uj K máramarosszigeti naponta számoló társainkban. A s napról-napra éri antiszemita ve száju profétákba csapatokról, a ujjabb áldozatok saik gyakorlására get botránykrón zsidóveréssel. M jeszos zsidóról, antiszemita, dial meg és a szent verték.

Feszt chosz Ezuttal Fesztó ják azt a zsidó talban szlichtra fürdő előtt vitt sapakás fiatallemb reteperte a szer

ütötték, verté sége

mint ahogy tört ménytelenül, mi tenni szokott... V elégték a dolg tvilem-zacsokját, és mint akik do távoztak a helys Fesztinger Zs véraláfutásos sz tett vissza, ahol álló rendőrnek. gerrel együtt a verekedőknek s volt.

Nedebo

Ezzel az ügy rendőrség nyon történni szokott előtt 10 órakor történt. Fesztin kereskedőnél n Juon nevű fiatal fején. Egy a né mális üzleti aja nak, mondván,

hajlandó az lapot is vissza abban az ese ellenük bü

Nedeban azo rendőrség már logról. Annyi

A 7 Szakó

1000-né cept. A szép k 0

ÁRA:

K a p UJ KELET

A törvényszék elnökének 18 éves fia sértetlenül követi el a sorozatos antiszemita merényleteket Máramarosszigeten

A rendőrség tehetetlen a kétszer is kicsapott középiskolás diákkal szemben, aki antiszemita rohamcsapatot szervezett. Nedeban Juon érdekes ajánlata. A rendőrségen kijelentik, hogy mindent tudnak, de semmit sem tehetnek

Sighet-Máramarosziget, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A máramaroszigeti zsidóság nyomoráról naponta számolunk be hasábos tudósításainkban. A sérelmekről is, amelyek napról-napra érik a szigeti zsidókat. Az antiszemita verekedőkről, a tejfeszajú profétákból rekrutálódó rohamcsapatokról, amelyek minduntalan újabb áldozatokat találnak virtuskodásaik gyakorlatására. Most Máramarosziget botránykrónikája újra bővült egy zsidóveréssel. Mindennapi történet a pa jeszos zsidóról, akit az éjjeli órákban antiszemita, diáksapkás ifjak rohantak meg és a szent cél érdekében véresre verték.

Fesztinger Zsigmond szlichoszra megy

Ezuttal Fesztinger Zsigmondnak hívják azt a zsidót, aki csütörtökön hajnalban szlichottra ment. Utja a Lónyai fürdő előtt vitt el, ahonnan négy diáksapkás fiatalember ugrott elő és a földrepeterte a szerencsétlen embert.

Ütötték, verték, Fesztinger segítségért kiáltott

mint ahogy történni szokott és eredménytelenül, mint ahogy az mindig történni szokott... Végül a verekedők megelégtettek a dolgot, elvették Fesztinger tvilem-zacsokját, kalapját és tuleszt és mint akik dolgukat jól végezték, eltávoztak a helyszínéről.

Fesztinger Zsiga kékrevert arccal és véraláfutasos szemekkel a Fötérre sietett vissza, ahol jelentést tett a poszton álló rendőrnek. A rendőr ekkor Fesztingerrel együtt a helyszínére ment, de a verekedőknek se hire, se hamva nem volt.

Nedeban Juon ajánlatot tesz

Ezzel az ügy be is fejeződött, míg a rendőrség nyomozása, mint ahogy ez történni szokott, kezdetét vette. De délelőtt 10 órakor újabb meglepő fordulat történt. Fesztinger vejenél, Paszternák kereskedőnél megjelent egy Nedeban Juon nevű fiatalember, diáksapkával a fején. Egy a négy közül. Nedeban formális üzleti ajánlatot tett Paszternáknak, mondván, hogy

hajlandó az imaszereket, sőt a kalapot is visszaszolgáltatni, de csak abban az esetben, ha nem tesznek ellenük bünvádi feljelentést.

Nedeban azonban elkésett, mert a rendőrség már tudomást szerzett a dolgról. Annyi azonban bizonyos hogy

Nedebannak és társainak nem kell félniök a következményektől, bár a rendőrség mindent tud. Vagy talán éppen azért, mert mindent tud. Ezalkalommal ugyanis azt is tudja mindenki Szigeten hogy nem lehet segíteni a dolgokon, mert a rendőrség bizonyos okok miatt tehetetlen az antiszemitékkel szemben.

Moys Mihály szerencséseje

Megirta az Uj Kelet, még Kaufmann cionista fiatalember megverése idején, hogy Szigeten egy új antiszemita alakulat ütötte fel a fejét. Az antiszemita alakulat szervezője és spiritus rektora egy nagyreményű fiatalember, aki diáksapkát visel ugyan, annak ellenére, hogy erre sem tanulmánya, sem kora nem hatalmazák fel. Ezt a fiatalembert Moys Mihálynak hívják és fia dr. Moys Gyula szigeti törvényszéki elnöknek, előbb a szigeti, majd a nagybányai állami gimnáziumból csapták ki és most otthon szervez és agitál, a magasabb szellemi piedesztált szim-

bolizáló diáksapka és a társadalmi állás védelmében. A rendőrség nagyon jól tudja, hogy az utóbbi hetekben történt antiszemita-atakoknak ez a nagyreményű uricsemete a szerzője, de semmit nem tehet ellene. Nálunk a közjogi méltóságok nagy respektusnak örvendenek másodizben is...

Moys Mihály működik

Olyanképpen, hogy a rendőrségnek biztos tudomása van arról is, hogy Kaufmann megverése is Moys Mihálynak és talentumos társainak érdeme, mert Moys Mihály bérelte fel a rendőroket arra, hogy véresre verjék Kaufmann. Nem történhetik azonban semmi, mert Moys Mihály a törvényszéki elnök fia.

Nem tehetünk semmit...

Az Uj Kelet munkatársa érdeklődött a rendőrségen, hogy milyen lépéseket kívánnak tenni az egyre jobban

Olcsó népszerű regények:

- Dr. Hamburg: Achad Haam . . . 25 L
- Gratz: A zsidók egyetemes története, diszkötés, alig használt . . . 3000 L
- Dr. Fürst: Zsidó történet, zsidó kultúra . . . 50 L
- Izsák Arnold: Mentő csillagok . . . 80 L
- Kiss József: Jokli . . . 30 L
- Léwinsohn: Örök sziget . . . 272 L
- Ugyanez kötve 372 L
- Pinskes: Autoemancipáció . . . 20 L
- Gábor: Zangwill elbeszélései diszk. 46 L
- Zangwill: Úvegésziszóló . . . 35 L
- Szabó Imre: Új Balkán . . . 120 L
- Szabó Imre: Utolsó máglya . . . 120 L
- Weltseh: A zsidókérdés a modern eszmeáramlatok tükrében . . . 40 L
- Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
- Barchokba: A zsidó ifjuság könyve diszkötet . . . 70 L
- Goldschmidt: Egy zsidósors . . . 160 L

Kapható:

az Uj Kelet könyvosztályában

elfajuló verekedések elfojtására. A rendőrségen azt az információt adták, munkatársunknak, hogy

semmit sem tehetnek, azon egyszerű oknál fogva, mert Moys Mihály személye, lévén ő a törvényszéki elnöknek nagyon tehetséges fia

szent és sérthetetlen... Igy is történhetik Máramarosban...

Már a jövő héten összeül a gazdasági koronatanács

A nemzeti parasztpárt állítólag nem hajlandó résztvenni a koronatanácson

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. Argetolanu tegnap Szinájába utazott, ahol ma kihallgatásán jelenik meg a királynál. A pénzügyminiszter ezuttal jelentést fog tenni a költségvetés tervezetéről és előmunkálatairól és egyben meg fogják állapítani a gazdasági koronatanács időpontját. A Curentul szerint a jövő héten lesz a nagyfontosságú

tanácskozás, amelyen azonban a nemzeti parasztpárt aligha fog résztvenni. A párt ugyanis — így tudja a Curentul — nem lát a jelenlegi kormányban elég garanciát arra, hogy egy komoly szanalási tervet végrehajtsion. de ugy látja, hogy az eddigi tervek nem egyebek, mint a liberális program ismert

elvei, amelyek pedig a multban annyi bajt okoztak és jelentékeny részben elő idézói voltak a mai súlyos helyzetnek. Hivatalos nemzeti parasztpárti oldalról még nem nyilatkoztak a koronatanácson való részvételt illetőleg és a Curentul hirasát egyelőre csak kombinációnak kell tekinteni.

Kloroformos rablók kifosztottak egy utast a kolozsvár—nagyváradi vonalon

6500 lejt raboltak el az utastól

Cluj-Kolozsvár, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtökön délután nem mindennapos kloroformos rablótámadás történt a nagyváradi—kolozsvári vonalon. Nagyváradról külön fülkében három utas jött Kolozsvár felé. Menetközben az egyik utas elaludt és csak Kolozsvár közelében ébredt fel. Ekkor látta, hogy

egyedül van és érezte, hogy feje erősen fáj. Azonnal pénztárcájához kapott. A pénztárca a zsebében is volt, de amikor kinyitotta, nem kis meglepetéssel látta, hogy 6500 lej készpénze hiányzik. A vele együtt utazó emberek kloroformos rablók voltak,

akik elaltatták és kifosztották pénztárcáját. Az utas jelentést tett a vonat kísérő személyzetének, azonban Kolozsvárra érkezekor elfelejtett jelentést tenni a rendőrségnek is. Ilyenformán a rejtélyes kloroformos merénylet ügyében a rendőrség nem is kezdetett nyomozást.

Hetvenezer vagon búzát exportáltak külföldre, de a termelőknek semmi hasznuk sincs belőle

A hadügyi kiadások csökkentése nélkül lehetetlen a költségvetési redukció

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az utóbbi időben a gabonakiviteli és különösképpen a buzakivitel jelentékenyen emelkedett. Magánbecslések szerint a szezon kezdete óta eddig összesen hetvenezer vagon búzát adtak el a külföldre és ezeknek legnagyobb részét már le is szállították. A kormány, mint ismeretes, csupán 30—35 ezer vagon buza kivitelére számított. A kenyérbélyeg napi bevételéi azonban lehetővé teszik a kormány számára, hogy akadálytalanul fizesse az exportprémiumot.

Az Adeverul megjegyzi, hogy a fokozott gabonakivitélből a mezőgazdának maguknak semmi hasznuk sincsen, mert az esetek többségében csupán 17—18 ezer lejt kapnak vagononként. (Egy lej 70, 1 lej 80 kilogramonként). Ez az ár nem fedezi a földművelők kiadásait sem. Ezzel magyarázható, hogy több megyében a parasztek kijelentették, hogy ezen az őszön már nem fognak búzát elvetni.

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. Az Adeverul mai számában folytatja a költségvetés problémájának megvizsgálását és arra a konkluzióra jut, hogy a hadügyi büdzsét is jelentékenyen redukálni

kell, mert enélkül az egész költségvetési redukció lehetetlen.

— Meghalt Lujo Brentano. Berlinből jelentik: Lujo Brentano, a híres német nemzetgazdász meghalt. Bécsben, Strassburgban, Lipcsében volt egyetemi tanár, majd 1917-ig Münchenben tanított az egyetemen s onnan nyugalmomba vonult. Híve a szabadkereskedelemnek. Legjelentősebb munkáját Anglia gazdasági életéről írta.

Oradea legforza mezbabb

fűszerdetail üzlete családok miatt igen könnyű feltételekkel átadó Garantált havi 300 ezer lej Érdekdetail forgalom lődéseket „Biztos jövedelem” jelígen Rudolf Mosse hirdetőiroda Oradea továbbít

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-né több kitünő recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vászonötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

A BRÁZAI sóborszesz 3 tulajdonsága:

jobb, olcsóbb és ami a fő hatásosabb!!

szeptember 11
t a banda egyré-
orán Tudor Cons-
csendőrség tudó-
sendőrokkal ment
től találva, sulyo-
iták közül ketten,
ugyancsak ketten
vedtek. A banda
a helyszínen si-
nni, míg a banda
aki közben meg-
olyamán elfogta a
rablótámadás a
y izgalmat keltett.

szeszélyei
rek nemesak szel-
ek el a nagy át-
n van lényükben
külöségeiben is
n más embertől
Az is lehet, hogy
ságtalan. Talán
ak kisebb-nagyobb
sok, de jelenték-
enki, vagy csak
eszi észre, a nagy
élete sokkal job-
onséget, fejlegyi
jellegzetességeket.
kitalált) történet
kidalánt egyes mű-
különleges körül-
k alkotó munkát

ggazdagabb híres
rdekes feljegyzést
Johnsonról, a 18.
főljéről. Johnson
on érdekes olvas-
nemzedék bátran
férfiut kortársai
g azért nem, mert
olt és elhanyagol-
an járt. Legfeltü-
y valahányszor a
végighaladt, akár-
ndosan számolni
kat. Ha közben
a megszokott vég-
g, újra visszament
rasást.

fordban zöld bárt
ki magának hir-
lőségos divatot te-
tási napraforgókat
n.

ismert öregur
g volna nevét el-
soha nem utazik
fontos bankót ne
zben csekkel fizet
kkel. Ezt a pénzt
i, senki sem tudja,
nyul hozzá. Vagy
ne? Ötszáz font
megnyugtató taliz.

ol-zsidó államférfi
óházban rikitóan
eltett közféltűnést.
sa volt, hogy két
egyikben felébredt.
tt nem jól érezte
ált a másik ágyba.
tét. Ez a szokása
ált, hogy Victoria
tt vele. Valahány-
windsori kastély-
dott róla, hogy a
obájában két meg-
ás mellett.

detmény
Thora im Derech
s jesivában több
övéndékek felvéte-
ki.
t 14—16 éves if-
lésben részesültek
mekel, továbbá az
alkalmasak.
esatolándók:
ny kivonát.
ny arról, hogy az
ari pályára alkal-

vi végzettségéről.
lévén, felvételnél
kek jönnek tekín-
gényebbsorsu szü-
esetben csatolandó
y, melyet az ille-

et legkésőbb szep-
ajtani alábbi cim-
ra viszont október

s Jesiva, Icoldul-
gy Erdélyi Zsidó
Paris 36.
im Derech Erecz-
et Elnöksége

ÁBRAHAM GYERMEKEI

(12) AMERIKAI TÖRTÉNETEK — IRTA: SALOM ASCH

„Gedálje, gratulál Mózesnek!” — szölt Sára.

Mózes elsápadt. „Mi történt? — kérdezte Gedálje. „Channe és a gyermekek hírt adtak magukról. Idehozatták őket.”

„Mazeltow! Ez aztán az igazi szerencse, mondhatom a legnagyobb szerencse azok után, amit az újságok írnak...” — kiáltott Gedálje.

„Sára add elő a megypálinkát! Gratulálni kell neki!”

Néhány perc múlva a kicsiny konyhasztal terítve volt és a megypálinka, amelyet Sára az ünnepekre tartogatott, az apró pohárkákban csillogott.

„Nos, Mózes, igyunk egészségedre! Isten segítsen hozzá, hogy mielőbb viszontlásd őket!”

Gedálje kezét nyújtotta:

„Lechajim!” „Adja isten, hogy amilyen gyorsan csak lehet, egyesüljete megint,” tette hozzá Sára.

Mózes azonban ülve maradt, leerszette kezét és a sarokba bámult.

„Gedálje, én bünt követtem el,” — tört ki belőle a szó és könnyek gyűltek szemébe.

Gedálje csodálkozva nézett Sára.

„Mit csinált?” — kérdezte Sára férjétől.

„Bünt követtem el, azt mondja — felelte Gedálje.

„Mit csináltál?” — kérdezte mind a kettő egyszerre.

„Még egyszer megházasodtam.”

„Nem értem... mit akarsz ezzel mondani?” — kérdezte Sára csodálkozva.

„Halled! Még egyszer megnősült!”

„Mit? Mit beszél ez itten? Megbolondult? — tört ki Sárából. „Mit jelent sen ez? ... Megházasodott?! És mi van Channeval és a gyermekekkel? Nem értem, egyáltalában nem értem ezt!”

Mózes nem felelt, csak bajuszát harapdálta és szeméit befődte kezével, amelyre fejét támasztotta.

„O, isten! nagy isten! ez mind a nyomorúság miatt van, ha az ember magára marad.”

Gedálje nagyokat sóhajtott.

Nyomasztó szünet következett.

„Ki a házamból! Egy ilyen fickó nem lépheti át küszöbömöt,” — kiabált Sára.

„Beverem a nyújtóval a fejét! Láncokban kell elvinni az ilyen! Odaát az asszonya és gyermekei éheznek, ő meg itt lakodalmat csinál! Kőből van a szive ennek a barbárnak. Ki vele, ki a házamból!” — kiabált Sára dühösen.

Mózes mozdulatlanul ült és sirt, kezeivel elrejtve arcát.

„Sára mi van veled? Egy ember bajba kerül, idejön, hogy segítsünk rajta és te ki akarod zavarni a házból?”

Mózes zokogott. „Neki van igazza, Gedálje! — mondotta. „Nem érdemlem meg, hogy beengedjenek egy zsidó házba. Gyilkos vagyok, börtönt érdemlek. Vagy követ a nyakamra és hajtsanak a vízbe, vagy vágják szíjjel a fejemet!”

Mózes zokogott.

„Ez lenne az egyetlen okos dolog. Hát szabad ilyen férfiakrak élniök isten földjén?” — menyörgött Sára.

„Sára! Sára! — kiáltott Gedálje. Egy embert, aki fulladozik, te még mélyebbre akarsz leszorítani a vízbe. Ó, asszonyok, asszonyok, isten óvjon meg tőletek!”

Odalépett Mózeshez, kezét vállára tette és így szölt:

„Ilyesmí már előfordult, Amerikában minden megtörténhetik, te beleestél a bajba. Kell tehát, hogy kiemeljünk.”

„Nem lehet segíteni rajtam! Mélyen benne vagyok a pocsolóban!” — Mózes belemorgott a szakállába és felkelt, hogy távozzon.

„Hová mégy? Maradj itt! Elme gyünk földjeinkhez és tanácskozni fogunk velük, ügyvédet veszünk. Azért mert egy ember bünt követett el, még nem kell elpusztulnia!” — vigasztalta Gedálje. „Hozzá kell látni, hogy kiségsük a bajból. Sára! Sára!”

„Mit kiabálsz? Hátha vissza akar menni fiatal feleségéhez? Elvégre fiatal ház! A fiatal asszonyka várja!” — gnyolódott Sára.

„Kérlek, Sára, hagyd már abba! Mit akarsz tőle? Ki lett volna különb az ő helyében? Egyedül álló férfi el van hagyatva, mint egy utszéli kő.

Sára erre megpuhult.

„Ki az ő apósa és ki az ő anyósa? Mert ezeknek aztán ellátom a baját!

Majd megmutatom nekik, mit jelent az, két gyermek apját behálózni!”

Mózes olyan szivettéppen csuklott, hogy sirása átragadt az egész házra. Gedálje is elkezdett sírni.

„Hát nem kell sajnálni? Mit tehetett? Hiszen valóságos szent ez az ember, cad-dik! Én az ő helyébe szintén nem lettem volna különb.”

Gedálje ellágyult.

„Azért, a férfiakat vigye el az ördög! Utolsó száljg.

Ezzel Sára visszanyerte lelki egyensúlyát.

VI.

Mózes ezen az estén nem tért vissza lakásába. Gedálje bevezette régi szállására a kamarába, a szalmaszákra ültette, amelyet Mózes távozása óta nem használtak.

„Adná isten, hogy lenne nekik odaát Wolitschban helyük, hogy fejüket lehajthatnák” — tette hozzá Gedálje a szabó elérzékenyülve.

Sára pedig ágyából átkiáltott:

„Miért veded meg szalmaszákon az ágyát? Egy ilyen fiatal házsnak jó így kell. Bizonyára szivesebben feküdne egy fiatal asszonyhoz, mint a pusztá szalmaszákra!”

Gedálje Mózes pártjára állt.

„Hagyj már fel végre! Mit szívod a vért?”

Mózes hallgatott.

Másnap reggel Gedálje és Sára gyerekörzönök otthon hagyták a lakásukon Mózes.

„Födolog, hogy ne lássa a fehérnépet” — jelentette ki Sára. „Mert ha meglátja, azonnal elfelejti a büntét. Ismerlek benneteket, férfiak!”

E szavakkal feltette kicsi kalapját, magára öltötte kopott szőrmegallérját, amit Gedálje még menyasszonyi ajándéknak adott neki, aztán kézenfogta Gedáljét és eltávozott vele.

„Csak Channeért teszem — mondotta az ajtóban. Ó érette — és Mózes felé mutatott — az ujjamat nem mozzatnám.”

Mindenekelőtt elment az újság szerkesztőjéhez. A szemüveges szerkesztő szóhoz sem engedte. Amikor a tényállást elő akarta adni, azzal vágta el, hogy sürgős dolgai vannak és azt mondotta, hogy efféle ügyek számára egy külön egyesület létezik. Ez az egyesület azonban nem fog sokat elintézni, mert az asszony nincs Amerikában.

„Sokkal rosszabb — mondotta Sára —, mert a nő kint van Oroszországban és nyomorog. Sokkal rosszabb a dolga, mint egy szegény árvának, mert elhagyott bárányka, akit senki nem óriz, nincs senkije, aki valamit tenne érte. Olyan szegény...”

A szerkesztő azonban nem engedte, hogy Sára a Channe nyomorúságáról való hasonlatait tovább szöjjje. Rövidesen kijelentette, hogy semmit sem tehet érte és az egyesülethez utalta.

„Minthogy ilyen nagy emberek, mint amilyen ön — mondotta Sára a szemüveges szerkesztőnek —, emberek, akiket az egész világ ismernek, nem tehetnek semmit, majd én megmutatom a világnak, hogy egy kicsiny, gyöngye teremés, mint amilyen jómagam vagyok, mégis tudok cselekedni. Majd én veszem a kezembe az ügyet.”

E szavakkal Sára kézenfogta Gedáljét és rákiáltott:

„Gyere!”

És elment „a mi városunkból” való Leizerhez.

A „mi városunkból” való Leizer védnöke volt a Newyorkban élő wolitschiaknak. Ha egy wolitschinak valami baja támadt, akkor felkereste Leizert. Már

Wolitschban a védőangyal szerepét töltötte be, elsősorban a rendőrséggel, de más keresztényekkel szemben is. Nagy, erős férfi volt, tudott lengyelül és minden keresztény fiúval jó lábon állott. Ha egy nyári péntek délután, amikor a zsidók a folyóba mentek fürödni és a juhász a kuttyáját rájuk uszította és a város zsidói félméztelenül kénytelenek voltak a város felé futni, akkor elmentek Leizerhez. Leizer jött és az összes zsidókat megváltotta a juhász kezeiből. Vagy a város rendőre bejött egy zsidó házba és elvette a ki nem fizetett adó fejében a rézgyertyatartókat, akkor Leizerhez futottak és Leizer elvette a rendőrtől a

lefoglalt tárgyakat. Egyszóval minden bajnál, ami Wolitschban történt, eljöttek Leizerhez, hogy védje meg a zsidókat a „gójok” erőszakoskodásától.

Amerikában Leizer ugyanezt a szerepet vállalta földijeit érdekében. Mert Amerikában Leizer gyorsan tekintélyes egyéniség lett. Angolul beszélt és az összes hatóságokkal, a rendőrtől a bíróg jóbarátságban volt és néhány ügyvéd, aki minden „kellemetlenséget” el tudott intézni, a legjobb pajtása volt. Ha egy wolitschinak valami baja támadt, egyszerűen eljött a „mi városunkból” való Leizerhez.

(Folytatjuk)

A keresztényszociálisták Miklast, a szociáldemokraták Rennert jelölték az osztrák köztársasági elnökségre

A szélsőjobboldaliak üres lapokkal fognak szavazni

Bécs, szeptember 10. A keresztényszocialistapárt elhatározta, hogy az október 18-án népszavazás útján megjelentő elnökválasztás alkalmából utasítani fogja hivatelt szavazataiknak Miklast jelenlegi elnökre való leadására. A szociáldemokraták Renner volt kancellárra fognak szavazni.

A nagyméretű földműves szövetség és Heimablock ma döntenek állásfoglalásukról a köztársasági elnökválasztás ügyében.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint mindhárom párt azt fogja ajánlani hivatelt, hogy üres szavazólappal szavazzanak.

Antiszemita izgatás folyik az orosz államvasutaknál

Moszkva, szeptember 10. A zsidó és nemzsidó szövetségek az utóbbi időben azzal foglalkoztak, hogy bizonyos vasutigazgatóságok még mindig vonakodnak kiképzett zsidó vasuti munkásokat alkalmazni, jöllehet az orosz vasutaknál még mindig nincs elegendő kvalifikált vasuti munkás. A fiatal zsidó munkások kérvényeit nem veszik figyelembe.

Ha zsidó mozdonyvezetők, fűtők és kaulauk felvételre jelentkeznek, egyes igazgatóságok addig huzzák-halasztják a dol-

got, amíg a fiatal emberek más téren keresnek munkát és elhelyezkedést. A lapok sajnálattal veszik tudomásul, hogy az antiszemitizmus befolyása alól még mindig nem lehetett mentesíteni a vasuti apparátust. A cári időkben zsidóellenes szellem uralkodott a vasutasok között és ezt mindeideig nem lehetett kiirtani. Nemrégben szennzációs pert tárgyaltak Moszkvában a vasuti raktárak munkásai és néhány munkavezető ellen, akik fiatal zsidó munkásokat terrorizáltak.

Ujból kínai fallal veszi körül magát a „mennyei birodalom”,

hogv védekezessen a Nyugat kulturális kizsákmányolása ellen

London, szeptember 10. Tavaly múlt tiz esztendeje, hogy a Newyorki természettudományi muzeum Roy Chapman Andrews vezetése alatt megszervezte első beszási expedícióját. Ettől kezdve Kína valóságoslag az igéret földje lett a kutatók számára és tudományos kincsek tömege került elő a még föl nem kutatót belsőkínai vidékekről.

Most ezt a pezsgő áradatot egy csapásra megakasztotta a pekingi, azaz most már hivatalosan: pejingi Kulturális Társaság állásfoglalása. Nemrégiben újabb kérelemmel fordult Andrews ehhez a bizottsághoz, hogy utának indíthassa hatodik expedícióját. A válasz a következő volt: „Bizottságunk részletesen megvitatta az átiratot, egyhanguan abban állapodott meg, hogy mivel a kínai kormány megszervezte a nyugati határ mentére tervezett tudományos expedícióját, ezen idő alatt semmi szükség nincs arra, hogy engedélyt adjon a newyorki muzeum tagjainak további kutatásokra.”

A pejingi bizottságnak ez a kimért hangvú válasza nemcsak Amerikának szól, de szól a Sven Hedin vezetésé

alatt dolgozó svéd expedíciónak, a Georges Haardt és Peter Teilhardt de Chardin vezetése alatt működő francia tranzási expedíciónak, valamint a magyar származású Stein Aurél-féle és a tranzási Citroen-expedíciónak is.

A pejingi tilalom és gáncsvetés mérhetetlen károkat okoz a tudományos kutatásnak. Osborn, a newyorki muzeum elnökgazgatója az amerikai „Science” legutóbbi számában tiltakozott az ellen az újkori kínai fal emelése ellen és utána Amerika egész tudományos közvéleménye megmozdult, hogy diplomáciai uton biztosítsák Kínában továbbra is a kutatást.

New-Manhattanban megfincseltek egy banditát, aki hosszabb ideje rettegésben tartotta a környék lakosságát. Evtizedek óta először történt meg, hogy fehér embert Amerikában megfincseltek.

A Haggibbor-templomban előjegyzt helyeket ma d. e. 12 óráig Parfumerie City Str. Regina Maria annál is inkább váltsák ki, mert ellenkező esetben más igénylőknek lesz kiadva.

Szilágysági autobus menetrend

Érvényes a nyári vasuti menetrend csatlakozásai szerint

Csucsá—Szilágysomlyó—Nagykároly:				Zilah—Szilágysomlyó—Nagykároly:							
Indul		Érkezik		Indul		Érkezik					
I.	II.	III.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	
—	13.25	17.	8.30	14.45	—	5.30	10.45	12.45	18.	—	
5.45	14.35	18.10	7.20	13.35	18.50	6.10	11.25	13.25	18.40	—	
6	14.50	18.25	7.05	13.20	18.35	6.30	11.46	13.45	19.	—	
6.30	15.10	18.45	6.45	13	18.15	7.50	—	15.15	—	—	
7.50	—	—	4.35	—	16.40	8.50	—	16.15	—	—	
8.50	—	—	3.35	—	15.40	—	—	—	—	—	
Érkezik			Indul			Érkezik			Indul		

Péntek, 1931 szeptember 11

HI

A UJ KELET az

bánsági zsidó

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő

Bukaresti

Hátszegi Ernő,

Cikkeink utánnor

megjöléséve

Coty co

Francois Coty

főmgáros cikket

ba, amelyben lele

programját. A c

nye egy hosszabb

ben azt kívánja b

Németország szö

egész világgal F

cikkbe egy térké

terképet terjeszt

egyénis között H

szen pontosan m

déket, amely a

politikáját irány

szemben egy új

képről megtudjuk

got tökéletesen f

Megfosztanak a t

lanti partvidéket

mandia ismét an

kis csicsköt kap

geten Amerika. N

cardiától le egész

nyulna a mai Fra

délen egy sáv Ol

Szinkör Moz

corne Spanyolor földközi tengeri más között Ném és Spanyolorszá Calais és a csat kézre kerülne. tengertől fosztar got, hanem leger bányáit és erdei elvennék. Nem térkép szerint aian is teljesen környező hatalm sáncaitól is telj sziténél Párizst szabadváros len dorrall a tenger A német horó képpel agítálnak boru mellett, C térképet használ sovinszta közz sa a bocheok in

— Tovább me Budapestről jele tétet időjáráspr vább melegedő. más várható. A má dében 18 fo

— Költők a tik: Az osztrák rabból álló jót adott ki tiz gara értékben. A bé mund, Franz Gr Adalbaert Stifte Peter Rosegger dísziti.

Ráth József Sighet, ezuton hogy megérkez szállítmánya. tünő, zöld lulást nagyban é pontosan kiszol kereskedők, ak tesznek, kedvez nak. Cimem: R robantilor 27. jobb beszerzés Olesó árak. Szó Ráth név.

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Coty contra Hitler

Francois Coty a híres francia parfümgyáros cikket írt lapjába, a Figaróba, amelyben leleplezi Hitlerék revans-programját. A cikk bevezető közleménye egy hosszabb cikksorozatnak, melyben azt kívánja bizonyítani Coty, hogy Németország szövetséget készít elő az egész világgal Franciaország ellen. A cikkbe egy térkép van ékelve. Ezt a térképet terjesztik — Coty szerint — egymás között Hitlerék. A térkép egészen pontosan megmutatja azt a szándékot, amely a német horogkeresztesek politikáját irányítja Franciaországgal szemben egy új háború esetén. A térképről megtudjuk, hogy Franciaországot tökéletesen fel akarják darabolni. Megfosztanák a tengertől. Az egész atlanti partvidéket Anglia kapná, Normandia ismét angol kézre kerülne, egy kis csücsköt kapna a bretagnei félszigeten Amerika, Németország a mai Picardiától le egészen a Jura alpokig benyulna a mai Franciaország területére, délen egy sáv Olaszországé lenne. Gas-

Ujra veszedelmesen kiélesedik a helyzet Japán és Kína között

Japán komoly lépésekre határozza el magát!

London, szeptember 10. Japán és Kína között a viszony kezd újra feszültebbé válni. Több északi tartományban s különösen Mandzsuriában japán áru-bojkottra izgatnak. Még jobban kiélesíti a helyzetet egy japán vezérkari kapitány elleni gyilkos merénylet, aki a ki-

nai-koreai határvidéken az őrszázadok vizsgálata közben halálos lövést kapott. Nem tartják kizártnak, hogy Japán komoly lépésre határozza el magát, annál is inkább, mert a belső nehézségeivel elfoglalt Egyesült Államok figyelmé elterelődött a távolkeleti helyzetről.

SÜRGŐSEN NÉZZE MEG A LE-PAGE ISKOLA-KIRAKATÁT. Ki vannak állítva az ajándéktárgyak az iskolás vásárlók számára. Mindenki kap ajándékot az is, akinek vásárlása egész év alatt száz lejt tesz ki. Kérjen ingyen betétkönyvet *Lepage*től.

— Elisabeth Bergner — színházigazgató. Berlinből jelentik: Elisabeth Bergner, a híres német drámai színésznő színházat akar bérelni Berlinben és annak vezetését ő maga akarja átvenni. A művésznőnek első célja, hogy Jack London „A fehér ház ura” című regényének dramatizált változatában a főszerepet ő maga eljátszhassa.

— Ujabb határcinidens Paraguay és Bolívia között. Newyorkból jelentik: Az Associates Press távirata szerint a Bolívia-Paraguay közötti határvidéken, a Gran Chaco fensíkon újabb határcinidens fordult elő. A harcban öt bolíviai határőr köztük egy tiszt, életét vesztette. A paraguayiak behatoltak bolíviai területre. Az incidens miatt a két szomszédos dél-amerikai ország között a viszony újra kiéleződött.

NAPROL-NAPRA

Alfonz spanyol exkirály a budapest-bécsi vonalon szívélyesen elbeszélgetett az étkezőkocsiban utitársaival. Nem ült külön asztalhoz, hanem a közös asztalnál foglalt helyet. A társalgás az utasokkal angolul, franciául és németül folyt. Töb- ben autogrammot is kérték az exkirálytól, aki ezt az interjúval ellentétben, nem tagadta meg. Az exkirály Bécsbe érkezésekor a pályaudvaron megjelent újságíróknak megtagadta a nyilatkozattételt. Reggel Alfonz elutazott az osztrák fővárosból Svájcba.

Egyik berlini filmlap hollywoodi jelentése szerint a Mosolygó hadnagy című film felvétele során Maurice Chevalier, a férfi főszereplő három órán belül százharmincnyolc csókolt meg partnereit, Claudette Colbert. A csókrekor- dot a szerelmi jelenet ismételt felvételei tették szükségessé.

Mexikó Cityből jelentik: A rendőrök utasítást kaptak, hogy az utcán járó kétes tisztaságú sétálókat a legközelebbi fürdőbe vigyék ingyenes kényszerfürdőzésre.

Több amerikai lap érdekes találmányról számol be, amely a fotocella alkalmazási területét ismét tovább szélesíti. A fotocellát repülőgépekre szerelik fel s ez jelzi a pilótának légi kikötők közelétét közben és éjszakában is. A találmány veszélytelenné teszi az éjszakai légi utazást.

Starnbergben meghalt Schaeffer Szilveszter, az artisták doyenje, a híres artista-mutató, az ikariai játékok megalapítója.

Szinkőr Mozgó

Az Ufa legujabb nemzetközi slágeroperettje

Szinkőr Mozgó

SZERETLEK... SZERETSZ... SZERET...

A főszerepekben: Willy Forst, Betty Bird, Hans Brausewetter
 Helyárak 10 és 20 lej. Olcsóságban, minőségben fejhosszal vezet a szinkőr Mozgó!!

corne Spanyolországhoz kerülne. A földközi tengeri partot megosztaná egy más között Németország, Olaszország, és Spanyolország. Északon a Pas de Calais és a csatorna bejárata is német kézre kerülne. Ezek szerint nemcsak a tengertől fosztanák meg Franciaországot, hanem legtermékenyebb vidékeit bányáit és erdeit, sőt legszebb városait elvennék. Nem beszélve arról, hogy a térkép szerint Franciaország stratégiai- an is teljesen ki lenne szolgáltatva a környező hatalmaknak, természetesen véd sáncaitól is teljesen megfosztva. Elvezetné Párizst is, amelyből nemzetközi szabadváros lenne, nemzetközi korridórral a tengerig.

A német horogkeresztesek ezzel a térképpel agítálnak híveik között az új háború mellett. Coty pedig ugyanezt a térképet használja fel, hogy a francia sovíniszta közvéleményben ébren tartsa a bocheok iránti gyűlöletet.

— Tovább melegedő időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint lassan tovább melegedő, változóköny, felhős időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délen 18 fok Celsius.

— Költők a bélyegeken. Bécsből jelentik: Az osztrák postakincstár új, hat darabból álló jótékonyági bélyegsorozatot adott ki tíz garastól egy shillingig terjedő értékben. A bélyegeket Ferdinand Raimund, Franz Grillparzer, Johann Nestroy, Adalbert Stifter, Ludwig Anzengru és Peter Rosegger osztrák költők arcképei díszítik.

אחרונים מובחרים מאת-ישראל
 Ráth József déligyümölcskereskedő-cég Sighet, ezúton értesíti az érdekelteket, hogy megérkezett Palesztinából eszrog-szállítmánya. Gyönyörű eszrogok és kítűnő, zöld lulávím-hádásszim. Az elárusítást nagyban és kicsiben, megkezdtem. pontosan kiszolgálunk s azok az eszrog-kereskedők, akik azonnal rendeléseket tesznek, kedvező fizetési feltételeket kapnak. Címem: Ráth József Sighet, Str. Dorobantilor 27. Eszrog-kereskedőknek legjobb beszerzési forrás. Nagy választék. Olcsó árak. Szolid kiszolgálást garantál a Ráth név.

ELEMISTA — GYMNAZISTA IN-
 GYEN KAP tanrendet, betétkönyvet Lepage-nál. Vásárlók ajándékokat kapnak!

— Egy angol tudós megtalálta Sába királynő kincseit. Londonból jelentik: Frank Hayter ismert angol származású Afrika-kutató hosszas távollét után vissza tért Londonba és ott azt a szenzációs köz-
 lést tette, hogy Abesszinia közepén sikerült megtalálnia Sába királynő legendás kincseit. Hayter állítása szerint a kincsek egy folyó ágya alatt levő földalatti pincében hevernek, neki sikerült ezt a pincét megtalálnia és abban ezernyi ezer rubintot és gyémántot, továbbá óriási tömegű aranyrudat talált. Állításainak bizonyítására Hayter igen sok csiszolatlan rubintot, valamint arany és platina darabokat hozott magával. A felfedező egy második expedíciót akar most szervezni, hogy a kincseket Angliába szállíthassa.

— Spanyolország elismeri a szovjetet. Londonból jelentik: Közelebről várható a szovjetnek Spanyolország által történő de jure elismerése.

— A kantoni kommunista haderők megközelítették a nankingi kormánycsapatok főhadiszállását. Londonból jelentik: A kantoni kommunista haderők 50 kilométerre megközelítették a nankingi kormánycsapatok főhadiszállását. Az előőrsök között harc folyik. Kétségtelen, hogy közelebről összecsapás lesz a két hadsereg között.

— Olasz gazdasági körökben megütö-
 zéssel fogadták a francia borbeviteli tilalmat. Rómából jelentik: Olasz gazdasági körökben megütözéssel fogadták a francia kormány által életbe léptetett bor beviteli tilalmat. Az olasz kormány diploma-
 ciai uton utalt a francia kormány előtt a néhány hónapja érvényben levő francia olasz megállapodásra, amely kedvezményes elbánást biztosít az olasz borok Franciaországba vitelének.

— Jándi Dávid kiállítás rendez Kolozsváron. Jándi Dávid, a neves zsidó festő Kolozsváron a prefektúra üvegtermében kiállítást rendez, amelyet vasárnap este hat órakor nyitnak meg. A művész erre az alkalomra legujabb, külföldön készített festményeit, temperáit és pasztell-jeit fogja bemutatni. A kiállítás iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánul meg. A képek a gazdasági helyzetre való tekintettel mérsékelt árakban vannak megá-
 lapítva.

— Edison állapota újra súlyosbodott. Londonból jelentik: Az amerikai New-Orangeból jelentik, hogy Edison állapota újra súlyosbodott. A visszaesés aligha-
 na katasztrófális következményekkel fog járn.

— A bécsi városi tanács 25 millió sil-
 linget szavazott meg munkáslakások építésére. Bécsből jelentik: A városi tanács 25 millió sillinget szavazott meg 1700 munkáslakások építésére. Az építkezéseket kora tavasszal megkezdik.

Oroszországban 15 ezer önként jelent-
 kezőt levelezés útján ki akarnak oktatni a legrövidebb idő alatt orvostudományra, hogy ezzel enyhítsenek a nagy orvoshiá-
 nyon.

Ford versenystállójának egész lóállomá-
 nyát értékesítették. Aránylag kis összeg, mindössze 18 és félezer dollár folyt be a drága lovakért.

Al Capone visszavonta a csikágói bün-
 tetőtörvény előtt tett vallomását, melyben beismerte, hogy a prohibíciós tör-
 vény ellen bűncselekményeket követett el.

A Miss Columbia, Chamberlien és Le-
 vine óceánrepülőgépe még mindig várja Lisszabon repülőterén az időjárás ked-
 vező fordulását, hogy utra kelhessen ez-
 uttal német pilótákkal az Atlanti óceán átrepülésére.

Miss Amy Johnson visszaérkezett Tokió-
 ból a croydoni repülőterre. A hosszú légi utat tett ismert angol pilótanőt a repülő-
 téren összegyűlt közönség gépeiből való kiszálláskor lelkesen megéljenzte.

Amszterdamban Conan Doyle özvegyé-
 nek elnökléte alatt most folyik a spirítisz-
 ták negyedik nemzetközi kongresszusa, a
 mellyel egyidőben megnyílt az okkult mű-
 vészeti kiállítás is.

Directiunea scoalei de ucenici industriali
 Cluj

ERTESITES

Az iparkamara vezérigazgatósága a
 szeptember 5-én tartott közgyűlésén a ke-
 reskedelmi tanonok iskolájának meg-
 szüntetését határozta el.

Az összes kereskedelmi tanonok ez-
 uton felhivatnak, hogy sürgősen iratkoz-
 zanak be az iparskola igazgatóságánál,
 Str. Cogălniceanu Nr. 4. d. e. 7—12., d. u.
 3—6.

Minden munkaadó kereskedő köteles
 törvényes felelősség mellett tanoncát leg-
 később szept. 15-ig beírtni.

A beíratási díj ugyanaz, mint az iparos-
 tanonoké: 250 lej.

Elnök:
 V. Candrea

Rohamosan közeledik

Főnyeremény: 1,000.000 Lei
 Közel 2000 nyeremény,
 2,700.000— lei értékben

Siessen vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!

100 lej egy sorsjegy ára 100 lei!

Postai megrendelésnél az utánevitelezési és portóköltéssel együtt is csak 100 lej egy sorsjegy.

Zsidó Kórházgyógyesületek Központi Sorsjátékintézősége Cluj, Piata Unirii 20.

az erdélyi zsidó kórházgyógyesületek sors-
 játékának huzási terminusa. Ha részt
 akar venni azokban a nagy és reális
 nyerési esélyekben, amelyeket ez a sors-
 játék nyújt,

SPORT

Kisorsolták a kolozsvári labdarugó szezon mérkőzéseit

A meccsek nagyrésze tavaszra marad

Cluj-Kolozsvár, szeptember 10. A kolozsvári bajnoki szezon az összes csapatok részvétele mellett folyik, mert mint megírtuk, a központ ezévre anyagi okokból felfüggesztette a nemzeti bajnokságok megtartását. A bajnoki szezonnal pedig Kolozsváron baj van, mert a közönség egyáltalában nem érdeklődik mérkőzéseink iránt. A CFR—KMSC meccsre a két rendező egyesület annak ellenére is ráfizetett, hogy a költségek ilyen mérkőzéseken egészen minimálisak. Ezért a szövetség elállt attól a tervtől, hogy az őszi szezonban játssza le az összes mérkőzéseket, mert ha egy napra két meccset tűznek ki, úgy a csapatok vesztesége még nagyobb. Vasárnap a CFR—Románia bajnoki kerületi döntésére, míg a következő vasárnapokon a következő mérkőzéseket játsszák le:

Szeptember 27-én CFR—Haghibbor, október 11-én Universitatea—Románia, október 18-án KAC—Universitatea, október 25-én CFR—KAC, november 1-én KMSC—Románia, november 8-án Universitatea—KMSC, november 15-én Universitatea—CFR. A tavaszi szezonban játsszák le a következő mérkőzéseket: Universitatea—Haghibbor, Románia—KAC, Haghibbor—KAC, KMSC—KAC, és Románia—Haghibbor.

A Sabaria Kolozsváron. A jöképességű szombathelyi csapatot még nem látta a kolozsvári közönség és ezért bemutatkozása elé érdeklődéssel nézünk. A kitűnő együttes 19-én és 20-án játszik Kolozsváron az Universitatea és egy később kijelölendő kolozsvári csapattal.

Ziszovits Lenke bajnokságot nyert Budapesten. A magyar tenisz-bajnokságok során szépen szerepelt Ziszovits Lenke, a kitűnő váradi zsidó versenyző. Ziszovits a vegyespárosban gróf Zichyvel játszott. A Ziszovits-Zichy pár szép küzdelmek után a döntőbe küzdötte fel magát és tegnap kellett volna a Deutschné-Kehrling és Ziszovits-Zichy pár között a döntőnek lezajlania, Kerhingék azonban nem jelentek meg a pályán és így a zsüri Ziszovitsot és Zichy-t nyilvánította győzteseknek.

Új rekord a maratoni futóbajnokságon. Románia 1931. évi maratoni futóbajnokságát Marin L. Marin, a Granicsárok versenyzője nyerte meg, aki 3 óra 04 perc 46.4 másodperccel új országos rekordot állított fel. Második a brassói munkások futója: Gáll Lajos lett 3 óra 10 perc 58 másodperccel idővel. 3. Petrescu C. Ion St. Roman, 4. Nicolae St. Roman, 5. Iordan Granicsárok, 6. Mosescu St. Roman.

Színház—Mozi

Szinkór-Mozgó műsora

Péntek: Szeretlek... szeretsz... szeretet... (Az Ufa legújabb világprodukciónak nemzetközi slágeroperettje. A főszerepekben a nagy Willy Forst, Betty Bird és Hans Brausewetter. A dalok és slágerek filmje. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak 10 és 20 lej.)
Szombat: Szeretlek... szeretsz... szeretet...
Vasárnap: Szeretlek... szeretsz... szeretet...
Hétfő: Közkívánatra: Rango, az őserdők utólréhetetlenül nagyszabású hangos éposza. Helyárak 10 és 20 lej.

CORSO-MOZGÓ műsora

Pénteken 3, 5, 7, 9 órakor: Asszonyors. Pazar kiállítású szentimentális dráma. Főszereplők: Mady Christians, Franz Lederer, Alfred Abel.
Szombaton 3, 5, 7, 9 órakor: Asszonyors. Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: Asszonyors.

TŐZSDE

Kolozsvár, Francia frank 6.60, font sterling 816, dollár 168³/₄, belga frank 23.46, lira 8.81, svájci frank 32.80, cseh korona 4.99¹/₂, shilling 23.69, holland forint 67.85.

KÖZGAZDASÁG

Több mint 123 millió buzaprémiumot fizettek ki eddig

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Monitorul Oficial keddi számában közzétették azoknak a terménykereskedőknek a névsorát, kik a legutóbb megjelent ki mutatás óta kiviteli prémiumot kaptak. A táblázatból látjuk, hogy a kormány eddig az exportált lisztért 2 millió 746 ezer 444 lejt, míg a buzaexport

prémiumaért 123 millió 468 ezer 113 lejt fizetett ki.

A buzaexport fokozása érdekében a kormány kétségbeesett tárgyalásokat folytat. Így az Olaszországgal folyó tárgyalások során lehetőséget keresnek arra, hogy Olaszországban 50 ezer vagon romániai buza legyen elhelyezhető.

A jugoszláv lisztmonopólium kötelezi a malmokat, hogy az állami buzafelvásárló intézettől szerezzék be buzaszükségleteiket

Belgrád, szeptember 10. A jugoszláv buzamonopóliumot, melynek érvénybelépte egész Európában a legnagyobb szanció erejével hatott, most a kormány újabb rendeleteivel próbálja konszolidálni. A legújabb intézkedések szerint a malmokat kötelezik arra, hogy buzaszükségleteiket kizárólag a buza összevásárlására megszervezett Privilegizált Kiviteli Részvénytársaságtól szerezzék meg. A buzamonopólium különböző megszorító intézkedések

kel kényszeríti a malmokat, hogy a búzát ne közvetlenül a mezőgazdától vegyék meg.

Megszüntette azonban a kormány azt az intézkedést, mely különösen sérelmes volt a malomipar számára. A malmok most már korlátlanul örölhetnek bármilyen búzát és a különböző vidékekről származó búzákat nem kell a liszt minőségének emelése céljából keverniük.

A vajdahunyadi vasgyár megkapta a bukaresti községi üzemek 140 millió csőrendelését

A bukaresti lapok éles támadása a szerződés ellen

Bucuresti-Bukarest, szeptember 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyik legutóbbi számában beszámolt róla az Uj Kelet, hogy a vajdahunyadi vasgyárak szanalására vonatkozó tárgyalások a kormány és a gyár vezetősége között sikerrel kecsgettetnek. A vajdahunyadi vasgyárnak 140—150 millió lejes töké szükséges ahhoz, hogy üzemait feldolgozó telepekkel kiegészítse és így maga állíthassa elő nyerstermékeiből a kereskedelmi vasat. Míután a jelenlegi hitelviszonyok miatt nem volt remény arra, hogy a vajdahunyadi vasgyár külföldi kölcsönt szerezhesen, az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a bukaresti községi üzemekkel folytatott tárgyalásokat, hogy az esedékessé vált fontcső-megrendeléseket ne külföldön, hanem a vajdahunyadi vasgyárnál rendelje meg.

Igy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium közvetítésével 140 millió lejes megrendelést juttattak a vajdahunyadi vasgyárnak, mely ebből a sum-

mából megkezdheti telepeinek átépítését.

A tranzakcióval kapcsolatban egyes bukaresti lapok éles támadást intéztek úgy a gyár vezetősége, mint a minisztérium ellen, egyrészt mert a gyár nem maga állítja elő a csöveket, hanem azokat külföldön rendeli meg. A cikkek azt a vádat hangoztatják, hogy a tranzakció mögött egy-két magánosnak egyéni üzlete is meghúzódik. A lapok szerint a vajdahunyadi gyár képviselője az Uniunea Technică 7 százalékos komissziót kap a szerződés összegéből, ami 10 millió lejnek felel meg. A lap felveti azt a kérdést, hogy ha Vajdahunyad elbírja ezt a hatalmas komissziót a mai nehéz időkben, nem-e lett volna sokkal helyesebb, hogy a 140 millió megrendelést az országban levő összes gyárak között osztották volna fel.

178.849 párral szemben.

Több lengyelországi olajgyár kereskedelmi kapcsolatot keres romániai napraforgóbogalaj exportőrökkel. A gyárak címe a kolozsvári Iparkamaránál megtudható.

Értesítés. Az érdekelt urak tudomására hozzuk, hogy a kereskedelmi gyakorlati iskola (Scoala Practică de Comerț) megszűnővén, a kereskedő inasokat is a város által fenntartott ipari inasiskolába kell beíratni.

RADIO MŰSOR

Péntek, szeptember 11.

Bukarest. 13: Grammfón. 13.30: Hírek, időjelzés. 18: Jazz. 19: Hírek. 19.10: Jazz. 20: Rádiógyetem. 20.20: Grammfón. 21: Karének. 21.40: Katonazene. — 22.45: Hírek.
Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Grammfónhangverseny. — 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás,

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: A nők tisztelete és az udvariasság napjainkig. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Novellák. 5.30: Zenekari hangv. 6.45: Mit üzen a rádió. 7.30: Zagon István előadása. 8: Náni c. színmű előadása. Utána kb. 10: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene.
Bécs. 18.45: Holzer-zenekar. 21.45: Jazz.

Berlin. 18.50: Hegedűverseny.
Langenberg. 23: Jazz.
Lipce. 19.30: Szimf. hangv.
Varsó. 20.15: Filharmónikus hangv.
Kattowic. 22.30: Chopin művei.
Pozsony. 17: Szavaltat.
Brünn. 18.30: Operett.
Ósló. 23: Táncezen.
Toulouse. 18: Orosz dalok. 19: Grammfón. 20.15: Operadalk. 20.45: Jazz. — 22: Csellósóló.

Apróhirdetések

Szavanként 4 Lei
Vastagbetűvel 8 Lei
Legkisebb apró, 10 szó 40 Lei
Allástkeresőknek 1 szó 3 Lei
Vastagbetűvel 6 Lei
Csak vasárnapra feladott apróhirdetés 25 százalékkal drágább. Díj előre fizetendő. Csak portóbélyeggel ellátott jellegű leveleket továbbítunk.

Két, esetleg egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keres fiatal pár november 1-re. Címeket „November” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

Evi 60.000 lejt jövedelmező, 10 évig adómentes, forgalmas helyen fekvő 2 üzemhelyiségből álló ház olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Saját termésű jó kóser bor kapható 14 lejért. Ferenc József ut 45. (Volt Arany Sas udvarán.)

Háziasszonyok, vendéglősök, cukrászok! Prima minőségű téli almát, diót, gesztenyét, gombát, izeket detail mennyiségben angré ár mellett szállít a Berger cukrászda Baiamareról.

Perfekt mérlegképes könyvelő és román német, magyar levelező állást keres. Elvállal órákonyvelést is. Megkereséseket „Szerény” jelígre a kiadó továbbítja.

Nagyváradon teljes ellátásra balkonos ucaai szobába, zongora és fürdőszobahasználattal urifüvet, vagy leányt elfogad izr. uricsalád. Özv. Berger Antalné. (Oradea, Str. Cantemir (Beöthy uca) 42 I. 7.

Egyetemi hallgató, másodéves matematikus, uri családnál ellátásért elemi, középiskolások tanítását vállalja. Nyelveket, hegedűt tanít haladóknak is. Virág Vera, Sibiu, Gara.

Különbejárati butorozott szoba két, esetleg három személy részére lépcsőházi bejárattal kiadó. Strada Saguna (Bartha M. uca) 14. II. em.

Diplomás zongoratanárnő volt Hevesi tanítvány, zongoratanítást vállal. Cím a kiadóban.

Kiadó 35 éve fennálló fűszer és ital-mérési üzlet, fiatal párnak, kezdőknek convenabilis megélhetést biztosít. Megkereséseket Róth Mór Cluj, Str. Magaziei 9, vagy Roth Jenő, Gherla intézendők.

Kiadó elsőemeleten modern 4 szobás lakás zsonnalra, vagy novemberre. Külön 2 szoba konyha novemberre, esetleg előbbre is. Értekezhetni háztulajdonosnál volt Széchenyi tér 39.

MEGJELENT!

TOLSZTOJ

A 20. SZÁZAD MÉRLEGÉN

doktori tanulmány a liegei egyetem filozófiai fakultásán
Irtá: Dr. Stern Ignác

Ára 20 lej

postán küldve 31 lej, mely összegű bélyegben is beküldhető. Megrendelhető a szerzőné Cluj, Str. Albinei 8¹/₂ és az Uj Kelet könyvostályában

XIV. ÉVF. +
Cluj—Kolozsvár
szeptember
5692 ÉV

Az Uj Kelet az e és bántási zsi napi
Cikkeink utány forrás megjelölés
Kéziratokat ne megőrzésükre

Lősánná lóv

„Lősánná tovább fakadó kíváramást a zsidók Románia talán sohasem vez a kívánság, mi ban. Valóban ráfny rossz esztendő. Az egyiptomiaknál dőt legalább megde mi, javakorba csak sovány esztösszeszámolni is.

A természet ö hogy az esemény követték egymást, tétségre világossnunk kell bene, tart örökké a hok kat csakhamar mabb, örömteljes zsidó számára ez zöld szigete, am talai a fáradt vés
Sohasem volt r gaszra és pihen kellemetlen tehes és bizony elfárad tunk a súly ala De most, hogy l a rossz esztendő bulve sóhajtottuk gel indulunk az nek, jobbnak ke régi volt. Ebben jük olvasóinkat dónak, minden lis kívánságot: virradna ránk esztendő!

Argetoian kartell vé

Bukarestben az asztalára. Medgyesre lanatban a mir lájára emelte Pedig Arget asztalára, hogy ellenkezőleg. hogy az ipari ritse a buza De mit tör toianuval? Va Csak hadd be amit akar, az parintotta ma felét: a ploc beszélhet min kartell korlát zsebére és a lejre ugrik fe A szegény sővárogya tek fog valaha em mintha az em tak volna és get ennének. az általános is nehéz elad üveggyűjtés Csak azért, nemcsak aka Mert nem p hogy csak é lehet nekik Megpróbál törölni az ü Mit szólna denható üv üvegével?

Sirnak a

Jasiban ü A kijárások egységesítés kongresszus. ban mégsen nak. A lénye a kongressz dasági hely gosabb és l